

Open brief aan de minister-president van Nederland

Geachte heer Rutte,

Geluk heeft te maken met geloof in de toekomst. Daarom kijken velen van mijn generatie met warme gevoelens terug naar de jaren '60, waarin we veel minder welvaart hadden dan nu, maar waarin we vast geloofden dat alles beter zou worden. Bedrijfsinvesteringen lagen dan ook op een hoog niveau. Wat een verschil met nu, waarin onze welvaart weliswaar aanzienlijk hoger is dan toen, maar waarin het geloof in de toekomst ver te zoeken is. De huidige generatie wordt overladen met inktzwarte verhalen over de toekomst van de aarde. En ze krijgen al jaren te horen dat er in ons land honderden miljarden nodig zijn om te proberen catastrofale klimaatrampen te voorkomen. Het is volgens de klimaatbeweging vijf voor twaalf! Maar is dat wel zo?

Meneer Rutte, ik weet dat u met ons land graag voorop wilt lopen in het nemen van klimaatmaatregelen. Maar bent u er zich wel van bewust dat u vreselijk verkeerd bent voorgelicht? Realiseert u zich wel dat de werkelijkheid heel anders is dan het sombere beeld dat u nu al jaren voorgeschoteld krijgt? Weet u wel dat als we alles gaan uitvoeren wat er in uw kostbare klimaatplannen staat, de wereld slechts 0,0003°C minder opwarmt? Dat getal is niet te meten!

In mijn brief wil ik u graag vijf aantoonbare onjuistheden in de argumenten van uw voorgenomen klimaatbeleid voorleggen.

1. De bewering dat 97% van de klimaatwetenschappers er van overtuigd is dat opwarming wordt veroorzaakt door de mens, is een gemanipuleerd getal. Van de 11.944 klimaatartikelen die werden geraadpleegd waren er 7930 die zich daar helemaal niet over uitlieten, slechts 41 artikelen die er echt in geloofden (slechts 41 van de 11.944!) en de resterende artikelen die min of meer twijfels hadden.
2. Klimaatverandering is een razend ingewikkeld proces en de wetenschap is er nog lang niet uit. Met name over de effecten van wolken en oceanen is nog weinig bekend. Bovendien, de nieuwste wetenschappelijke resultaten laten zien dat de invloed van CO₂ op de temperatuur aanzienlijk kleiner is dan eerder geschat. Dat verklaart waarom tot nu toe de voorspellingen van klimaatmodellen altijd veel te hoog uitkwamen. De daaraan gekoppelde doemverhalen zijn dus niet op feiten maar op fictie gebaseerd.
3. De wereld van het klimaatonderzoek zit al jarenlang vol met bedenkelijk gedrag. Temperaturen uit vroegere warme perioden worden naar beneden bijgesteld, met als gevolg dat de hoge temperaturen van vandaag uniek lijken in de geschiedenis. Ook zien we regelmatig dat metingen van nu juist naar boven worden bijgesteld,

met als gevolg dat metingen en modelresultaten goed overeen lijken te komen. Waarom deze misleidende acties in naam van de wetenschap?

4. Zon en wind kunnen bij lange na niet ons land voorzien van voldoende energie. Dat is geen zaak van technologie, maar van klimaat. Nederland heeft relatief weinig zon en wind, met ook nog eens een grote variatie in het aanbod. Bovendien, ons land is welvarend en gebruikt daardoor veel energie. We zullen ons land dus propvol moeten gaan zetten met windparken en zonneweiden. Als één van de dichtstbevolkte landen ter wereld is dat geen prettig vooruitzicht. Maar het is nog erger. We zullen ook nog een peperduur back-up systeem operationeel moeten houden om energie te leveren op dagen met weinig zon en wind.
5. De vaak genoemde optie van biomassa verbranden is aanwijsbaar veel slechter dan het verbranden van steenkool. Waterstof dan? Helaas, waterstof is een zeldzaam gas in de natuur. Dat gas moet de mens dus zelf maken en daarvoor is goedkope groene elektriciteit nodig. Maar die hebben we juist niet. Dus zitten we hier in een cirkelredenering.

In conclusie, meneer Rutte, de wetenschap weet het nog (lang) niet, de natuurlijke fenomenen zon + wind zullen in ons land nooit de benodigde hoeveelheid energie op een betrouwbare en betaalbare manier kunnen leveren, het verbranden van biomassa is erger dan het verbranden van steenkool en groene waterstof is pas toepasbaar als we de groene energie hebben om het te maken.

Maar wat u echt zorgen moet baren is dat de samenleving zienderogen polariseert. Steeds meer burgers willen Nederland niet zien veranderen in een jungle van gesubsidieerde windturbines en zonnepanelen, terwijl ze weten dat er geen meetbaar effect zal zijn op het klimaat. Ze beginnen nu ook te merken aan hun besteedbaar inkomen dat ze er wel veel armer van worden.

Daarom, tot slot meneer Rutte, mijn dringende advies aan u is om klimaatbeleid over een heel andere boeg te gooien. Het kan nu nog. Haal milieu- en klimaatbeleid uit elkaar, stop met de omvangrijke houtkap, temporeer de energietransitie en geef de burger juiste informatie over de nationale kosten. De laatste wetenschappelijke stand van zaken laat zien dat we ruim de tijd hebben om met deskundige critici – die tot nu toe niet aan de klimaattafels van ja-knikkers mochten plaatsnemen – een alternatief voorstel op te stellen met als beginsel: aanpassen aan zaken waar de mens geen invloed op heeft ('adaptatie') en voorkomen van zaken waar de mens wél invloed op kan uitoefenen ('mitigatie'). Is het bestuurlijk niet onverantwoord van uw kabinet om klimaatbeleid te gaan uitvoeren zonder kennis te hebben genomen van de nieuwe inzichten in het alternatieve voorstel?

*Prof. dr. ir. A.J. (Guus) Berkhout
Emeritus Hoogleraar Geofysica, TU Delft
Lid Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW)
Medeoprichter Climate Intelligence Foundation (CLINTEL)*

P.S. In a formal reaction to the book 'Hundred authors against Einstein (1931)', Einstein responded: "Why hundred? If I were wrong, one would have been enough."